

<https://jas.ui.ac.ir/?lang=en>

Journal of Applied Sociology

E-ISSN: 2322-343X

Vol. 36, Issue 2, No.98, 2025, pp 1-20

Received: 29.09.2024 Accepted: 05.01.2025

Research Paper

Investigating Factors Affecting the Quality of Life of Young People in Semnan Province with an Emphasis on the Tourism Sector

Mohammad Najjarzadeh *

Associate professor, Department of Tourism Management, Faculty of Tourism, Semnan University, Semnan, Iran
mnajjarzadeh@semnan.ac.ir

Maedeh Afradi

Master of Tourism Management Marketing, Faculty of Tourism, Semnan University, Semnan, Iran
m.afradi@alum.semnan.ac.ir

Introduction

Given the growing importance of studying quality of life across various domains, along with its implications for government policymaking and the active involvement of youth in societal growth, progress, and self-sufficiency, it is crucial to investigate the factors influencing the quality of life among young people. Over the past few decades, researchers, planners, and governmental bodies have prioritized recognizing, measuring, and enhancing quality of life. Research findings indicate that the quality of life for young people in Iran is suboptimal and requires significant improvement. Consequently, Iranian society must implement comprehensive policies aimed at enhancing the well-being of its youth, addressing their economic, social, and infrastructural needs. As Semnan Province has a substantial youth population, this study focused on examining the factors that affected the quality of life for young people in Semnan with a particular emphasis on the tourism sector.

Materials & Methods

The components of this research were based on a mixed-methods approach, combining both quantitative and qualitative paradigms with a quantitative emphasis. The quantitative phase was classified as descriptive-analytical research regarding data collection methods and was applied in nature concerning its purpose. Data collection utilized a documentary method to define the objectives, research methodology, and literature review, which also helped identify the statistical population. This research was inherently descriptive based on its information-gathering approach. The study comprised two main components: field studies and documentary/library research. Following the identification of the research problem and formulation of objectives, a conceptual model was developed using a descriptive-analytical approach. This involved analyzing and reviewing documents, examining records from both internal and external sources, and conducting internet searches. Research tools and appropriate statistical methods were employed to achieve the research objectives and validate the experimental model. Data were collected through a

questionnaire designed on a Likert scale rated from 1 to 5. The statistical population for this study consisted of individuals aged 15 to 29 years in Semnan Province. According to the most recent available data from the 1395 Population and Housing Census, there were 202,336 individuals within this age range in the province. The sample size was calculated using the Cochran formula and the questionnaire was distributed among the young population of the province. For data analysis and statistical testing, the collected information was processed using SPSS, Excel, and GIS software.

Discussion of Results & Conclusion

Following extensive library research, data collection through questionnaires, and analysis using various software and statistical tests, we concluded that economic and cultural factors influenced by environmental conditions were among the most significant determinants affecting the quality of life for young people aged 15-29 years in Semnan Province, as well as their engagement with tourism. The results of the hypothesis testing indicated that the quality of life among the

* Corresponding author

Najjarzadeh, M., & Afradi, M. (2025). Investigating factors affecting the quality of life of young people in semnan province with an emphasis on the tourism sector. *Journal of Applied Sociology*, 36(2), 1-20. <https://doi.org/10.22108/jas.2025.142873.2561>

2322-343x / © University of Isfahan

This is an open access article under the CC BY-NC-ND/4.0/ License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

<https://doi.org/10.22108/jas.2025.142873.2561>

youth in Semnan Province varied significantly. Overall, both objective and subjective measures of quality of life revealed that the youth in this region were not experiencing favorable conditions. Moreover, cultural indicators, individual well-being, and housing conditions emerged as critical factors influencing the quality of life for young people in Semnan. Our findings suggested a positive and significant relationship between increased tourism and improved quality of life

among the youth. Therefore, the growth of tourism contributed to enhancing the quality of life for young people in Semnan Province, ultimately leading to improvements in their overall morale.

Keywords: Quality of Life, Youth, Tourism, Semnan Province.

مقاله پژوهشی

بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان با تأکید بر بخش گردشگری

محمد نجارزاده ^{ID} *، دانشیار گروه مدیریت گردشگری، دانشکده گردشگری، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

mnajjarzadeh@semnan.ac.ir

مائه افرازی، کارشناس ارشد بازاریابی مدیریت گردشگری، دانشکده گردشگری، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

m.afrazi@alum.semnan.ac.ir

چکیده

هدف مطالعه حاضر بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان با تأکید بر بخش گردشگری است. روش تحقیق استفاده‌شده کمی و ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسش‌نامه است. حجم نمونه با فرمول کوکران برآورد شد و در مجموع، ۳۸۴ نفر بررسی شدند؛ بنابراین، در راستای تحقق این هدف با تهیه ۳۸۴ پرسش‌نامه از جوانان بین ۱۵-۲۹ سال استان سمنان داده‌ها جمع‌آوری شد. ابزار استفاده‌شده در این تحقیق، استفاده از نرم‌افزارهای اکسل و SPSS با بهره‌برداری از آزمون‌های آماری مختلف مانند همبستگی و رگرسیون بوده است. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که باوجود اینکه کیفیت زندگی جوانان شهرستان‌های استان سمنان با یکدیگر متفاوت است، در مجموع کیفیت زندگی همه آنها در شرایط مطلوبی قرار ندارد؛ علاوه بر آن شاخص‌های فرهنگی، بهزیستی فردی و مسکن از جمله مهم‌ترین شاخص‌های تأثیرگذار بر کیفیت زندگی جوانان است و بین افزایش گردشگری و بهبود کیفیت زندگی آنها رابطه معناداری وجود دارد؛ بنابراین، افزایش گردشگری منجر به ارتقای کیفیت زندگی جوانان استان سمنان می‌شود و در نهایت بر بهبود روحیه آنان تأثیرگذار است.

واژه‌های کلیدی: کیفیت زندگی، جوانان، گردشگری، استان سمنان

* نویسنده مسؤل:

نجارزاده، محمد و افرازی، مائه. (۱۴۰۳). بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان با تأکید بر بخش گردشگری. *جامعه‌شناسی کاربردی*، ۳۶(۲)، ۱-۲۰.

<https://doi.org/10.22108/jas.2025.142873.2561>

مقدمه و بیان مسئله

از آنجاکه صنعتی شدن و پیشرفت فناوری به بُعد کمی زندگی انسان توجه دارد و از جنبه‌های کیفی زندگی انسان غافل است، در دهه‌های اخیر در کشورهای غربی بحث کیفیت زندگی توجه اندیشمندان، پژوهشگران و متفکران علوم انسانی را به خود جلب کرده است (صانعی، ۱۳۹۳). بهبود کیفیت زندگی در مکان و برای افراد و گروه‌های خاص به عنوان مرکز اصلی توجه برای برنامه‌ریزان بوده است (دیوسالار و همکاران، ۱۳۹۱) و بسیاری از کشورها هنگام سیاست‌گذاری به کیفیت زندگی به عنوان هدف اصلی توسعه جامعه توجه داشته‌اند (قدمی و همکاران، ۱۳۸۹). طبق گفته داس^۱ (۲۰۰۸)، اندازه‌گیری، شناخت و ارتقای کیفیت زندگی جزء اهداف عمده پژوهشگران، دولت‌ها و برنامه‌ریزان در چند دهه گذشته بوده است. بنا به تعریف سازمان بهداشت جهانی^۲ (۱۹۹۴) کیفیت زندگی، درک افراد از موقعیت خود در زندگی از نظر فرهنگ، نظام ارزشی که در آن زندگی کرده، اهداف، انتظارات و اولویت‌هایشان بوده که مسئله‌ای کاملاً فردی است و توسط دیگران قابل مشاهده نیست. کیفیت زندگی دارای سه بُعد است که یکی از این ابعاد، بُعد عینی آن است و بر تأمین نیازهای اساسی و بهره‌مندی از منابع مادی در راستای برآورده کردن خواسته‌های اجتماعی شهروندان و مشارکت اجتماعی آنان نظارت دارد. بُعد دیگر آن ذهنی است و به داشتن رضایت‌مندی، استقلال، هدف‌داری در زندگی و رشد و پیشرفت امور شخصی و دگرخواهی پرداخته است؛ علاوه بر آن بُعد سوم نیز از کیفیت زندگی وجود دارد که در آن کیفیت زندگی به عنوان مفهوم عینی و ذهنی بررسی شده است و در واقع تعیین‌کننده شرایط عینی، رفتاری و ذهنی افراد است (زبردست و بنی‌عامریان، ۱۳۸۸)؛ به عبارت دیگر بررسی کیفیت زندگی به عوامل گوناگونی مانند عوامل فردی (سطح سرمایه اجتماعی، مشارکت و انسجام) و عوامل اجتماعی (فرصت‌های

شغلی، انتخاب حرفه، امکانات و درآمد، خدمات اجتماعی، بهداشتی و درمانی) مرتبط است که در نهایت رضایت یا نارضایتی از زندگی را با خود به همراه دارد. رضایت از زندگی یک فرایند شناختی-قضاوتی است که شامل بررسی و ارزیابی جهانی کیفیت زندگی فرد است. در واقع می‌توان رضایت از زندگی را به عنوان درجه‌ای تعریف کرد که فرد به طور مطلوب درباره کیفیت کلی زندگی خود به عنوان یک کل قضاوت می‌کند (قائدی، ۱۳۹۴). نیل^۳ تأیید کرد که گردشگری جنبه‌ای مهم از زندگی و اوقات فراغت است که به عنوان عامل درخور توجه در رضایت کلی از زندگی در نظر گرفته شده است. جمالی‌نسب و همکاران (۱۴۰۲) معتقدند که نتیجه نهایی اوقات فراغت می‌تواند به رشد و شکوفایی شخصیت افراد منجر شود. طبق مشاهدات هابسن^۴ و دیتریش^۵ یک فرض اساسی در جامعه ما وجود دارد که گردشگری بررسی و پیگیری سالم ذهنی و جسمی در راستای دنبال کردن اوقات فراغت ما بوده و از این رو عاملی مهم در بهبود و افزایش کیفیت زندگی است (Wang, 2019). براساس یافته‌های مگنو و دوسنا^۶ (۲۰۲۰)، درک مثبت از اثرات گردشگری منجر به افزایش غرور جامعه، بهبود سلامت، رفاه و مزایای کلی کیفیت زندگی می‌شود و پژوهش نجارزاده و نعمت‌اللهی (۱۳۹۷) نشان می‌دهد که توسعه صنعت گردشگری در افزایش اشتغال تأثیرگذار است؛ علاوه بر این رامیکسون^۷ (۲۰۲۰) توسعه گردشگری را به عنوان تأثیر مستقیم بر کیفیت زندگی قلمداد می‌کند. توجه به نتایج برخی مطالعات در ایران مانند پژوهش شاهین (۱۴۰۰) در خمینی‌شهر، یافته‌های قلی‌مطلق و همکاران (۱۴۰۰) در قزوین و تحقیق پاکرو و درسرخوان (۱۴۰۳) در مناطق اسکان غیررسمی کلان‌شهر تبریز نشان داد که وضعیت کیفیت زندگی جوانان در ایران در وضعیت مطلوبی نبوده و از کیفیت مطلوبی برخوردار نیست؛ بنابراین، جامعه ایران نیازمند

³ Nile⁴ Hobsen⁵ Dietrich⁶ Magno & Dossena⁷ Ramkissoon¹ Das² who

و همکاران^۲ (2024) نشان داد که دقت اندازه‌گیری‌های سطح جامعه گردشگری و کیفیت زندگی را می‌توان با تصدیق تعاملات فضایی و وضعیت تاب‌آوری هر جامعه بهبود بخشید. سی و همکاران^۳ (2024) بدین نتیجه رسیدند که جنبه‌های اجتماعی مناظر درمانی تأثیر مثبت مستقیمی بر کیفیت زندگی درک‌شده گردشگران دارد. یافته‌های تحقیقات مونانورا و کلاین^۴ (2022) نشان داد که تأثیرات گردشگری درک‌شده ساکنان، تعیین‌کننده‌های قوی حمایت آنها از گردشگری بوده و کیفیت زندگی تأثیر نگرش‌های مربوط به تأثیرات گردشگری بر حمایت از گردشگری را تعدیل نکرده است. توارونویچینه و همکاران^۵ (2022) نشان دادند که چهار گروه از عواملی را که رضایت ذهنی از کیفیت زندگی را تعیین کردند، عوامل محیط اقتصادی، محیط سیاسی، محیط اجتماعی و محیط طبیعی هستند. همچنین مهم‌ترین عوامل برای درک مثبت از کیفیت زندگی، محیط اجتماعی و به‌ویژه روابط خانوادگی و سلامت هستند. عوامل اقتصادی و محیطی تقریباً تأثیر یکسانی دارند و عوامل محیط سیاسی کمترین تأثیر را دارد. باتوجه به پژوهش‌های لی و همکاران^۶ (2022) افزایش جمعیت تأثیر منفی بر توسعه گردشگری دارد؛ اما در مقابل تأثیر مثبت بر کیفیت زندگی ساکنان دارد؛ بنابراین، کیفیت زندگی ساکنان را می‌توان با مدیریت توسعه گردشگری و توسعه جمعیت افزایش داد. تحقیقات وانگ و همکاران^۷ (2022) نشان داد که وجود عدالت بر کیفیت زندگی محلی و حمایت از گردشگری تأثیر مثبت دارد. یاوسارپونگ و همکاران^۸ (2020) در پژوهش‌های خود دریافتند که بین گردشگری و کیفیت زندگی رابطه مثبت و بلندمدت معناداری وجود داشته و در مقابل بین مصرف انرژی تجدیدپذیر، تجارت باز و کیفیت زندگی رابطه منفی وجود دارد. نتیجه

اتخاذ سیاست‌های بنیادی برای رفاه و بهبود وضعیت اقتصادی، اجتماعی، زیربنایی و... آنان است؛ زیرا جوانان یکی از زیرگروه‌های مهم جمعیتی هستند که به دلیل ویژگی‌های اجتماعی کنونی و نیز به دلیل ویژگی‌های خاص این سنین دشواری‌ها و آسیب‌های زیادی را تجربه می‌کنند. رویدادهای هر دوره، از زندگی و مرحله قبل تأثیر می‌پذیرد و نیز بر وقایع مراحل بعدی تأثیر می‌گذارد.

استان سمنان استانی است که بخش چشمگیری از جمعیت آن را جوانان تشکیل داده‌اند؛ بنابراین، مطالعه کیفیت زندگی جوانان استان و عوامل مؤثر بر آن توانسته است به برنامه‌ریزی در راستای بهبود شرایط فردی و اجتماعی آنان کمک کند؛ بنابراین، در این پژوهش سعی بر آن است که سطح ذهنی و عینی کیفیت زندگی جوانان را در سطح شهرستان‌های استان بررسی و ارزیابی کند و میزان تأثیرگذاری گردشگری بر بهبود و افزایش کیفیت زندگی جوانان استان سمنان مشخص شود؛ بنابراین، در این پژوهش، فرضیات زیر بررسی شد:

- ۱- کیفیت زندگی (عینی و ذهنی) جوانان استان سمنان در شرایط مطلوبی قرار دارد؛
- ۲- بین شهرستان‌های استان سمنان از نظر کیفیت زندگی جوانان اختلاف معناداری وجود دارد؛
- ۳- شاخص‌های فرهنگی، بهزیستی فردی و مسکن مهم‌ترین شاخص‌های تأثیرگذار بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان هستند؛
- ۴- بین افزایش گردشگری و بهبود کیفیت زندگی جوانان استان سمنان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

پیشینه پژوهش

گاتام و بالا^۱ (2024) نشان دادند که کیفیت زندگی ساکنان به طور چشمگیری تحت تأثیر توانمندسازی سیاسی است که به دنبال آن توانمندسازی روان‌شناختی قرار دارد. مطالعات یانگ

² Yang et al.

³ Si et al.

⁴ Munanura & Kline

⁵ Tvaronavičienė et al.

⁶ Li et al.

⁷ Wang et al.

⁸ Yaw Sarpong et al.

¹ Gautam & Bhalla

شهرک منظریه خمینی‌شهر بدین نتیجه رسید که عوامل دسترسی به پایگاه‌های ضروری شهری شامل متغیرهای دسترسی به مراکز تجاری، جایگاه‌های سوخت و پایگاه‌های نیروی انتظامی بیشترین رضایت و عامل توان مالی ساکنین شامل قیمت زمین، مسکن و اجاره‌بها کمترین رضایت را دارند. برابر بررسی‌های انجام‌شده و نیز در جست‌وجوی پیشینه، پژوهش‌های داخلی و خارجی صورت نگرفته است که هم‌زمان با بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان، نگاهی ویژه بر بخش گردشگری با توجه به تقسیم‌بندی شهرستان‌های یک استان و مقایسه آنها با یکدیگر داشته باشد و خلأ مطالعاتی در این زمینه وجود دارد. با انجام این پژوهش، این خلأ مطالعاتی رفع می‌شود و به سازمان‌های مرتبط با صنعت گردشگری و به‌ویژه مدیران استان سمنان در شناسایی و اهمیت عوامل اقتصادی و اجتماعی کمک می‌کند که می‌توانند در بهبود کیفیت زندگی جوانان و افزایش تقاضای گردشگری ایفای نقش داشته باشند؛ بنابراین، بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان با تأکید بر بخش گردشگری از جمله موضوع‌های مهم است. پژوهش حاضر با بررسی این جنبه جدید از موضوع، عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان و تأثیر گردشگری بر کیفیت زندگی آنان را شناسایی و با یافتن پاسخ‌های مناسب و ارائه پیشنهادات کاربردی در این زمینه، کمک شایانی به بهبود کیفیت زندگی جوانان کرده است که منجر به ارتقای جامعه می‌شود و این موضوع در حقیقت مهم‌ترین نوآوری پژوهش حاضر است.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش یک تحقیق کمی است و نحوه جمع‌آوری اطلاعات از نوع تحقیقات توصیفی - تحلیلی است؛ علاوه بر آن از لحاظ هدف از نوع کاربردی به حساب آمده است. در این تحقیق برای گردآوری داده‌ها از روش اسنادی استفاده شده است. جامعه آماری این تحقیق افراد ۱۵ تا ۲۹

تحقیقات بیات و همکاران (۱۴۰۳) در محدوده حصار ناصری شهر تهران نشان داد که توسعه صنعت گردشگری منجر به رونق اقتصادی، بهبود کیفیت محیطی، گسترش ارتباطات ساکنان، کاهش آلودگی، ارتقای فرهنگی و در مجموع بهبود کیفیت زندگی شده است. پاکرو و درسرخوان (۱۴۰۳) در راستای تحقیق خود در مناطق اسکان غیررسمی کلان‌شهر تبریز دریافتند که بعد اقتصادی بیشترین تأثیر را بر کیفیت زندگی ساکنان دارد. نتایج تحقیقات حضرتی و همکاران (۱۴۰۲) در کلان‌شهر تبریز نشان داد که توسعه گردشگری بر میزان رضایتمندی شهروندان و گردشگران تأثیر گذاشته است؛ زیرا روابط بین جنبه‌های توسعه گردشگری و کیفیت زندگی معنادار است. طبق تحقیقات ژیانپور و همکاران (۱۴۰۲) در شهر اصفهان، مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار در کیفیت زندگی ساکنان به ترتیب: شغل و درآمد، مسکن، سلامت و بهداشت، ایمنی و امنیت و کیفیت آب‌وهوا است. قنبری و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیقات خود در مناطق ۱ و ۲ شهر زاهدان نشان دادند که شاخص دسترسی به خدمات بیشترین تأثیر را در بررسی کیفیت زندگی دارد و بخش‌های شرقی منطقه ۲ و بخش‌های مرکزی منطقه ۱ از کیفیت زندگی بیشتری برخوردار هستند. نتیجه پژوهش منظم اسماعیل‌پور (۱۴۰۰) در روستاهای سواحل دریای عمان بیانگر این است که رابطه‌ای خطی بین گردشگری و افزایش کیفیت زندگی سکونتگاه‌های روستایی شهرستان کنارک و چابهار وجود داشته و گردشگری اثرات مختلف و مثبتی بر شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی، محیطی و کالبدی - فضایی دارد؛ در این بین توسعه گردشگری بیشترین اثر را بر بعد اقتصادی کیفیت زندگی و کمترین اثر را بر بعد اجتماعی کیفیت زندگی روستاییان گذاشته است. طبق تحقیقات قلی‌مطلق و درویشی (۱۴۰۰) در شهر قزوین معیارهای رضایت از زندگی، پاکیزگی و نظافت، کالبد شهری و ایمنی، امنیت و اعتماد به ترتیب بیشترین رضایت کلی و در مقابل وضعیت اقتصادی، خدمات آموزشی و رفاهی بیشترین نارضایتی را داشتند. شاهین (۱۴۰۰) در پژوهش خود در

براساس روش نمونه‌گیری طبقه‌ای سهم هریک از شهرستان‌ها مشخص شد و با استفاده از احتساب متناسب تقسیم‌بندی انجام شده است. (جدول ۱)

سال استان سمنان در نظر گرفته شده است که طبق آخرین آمار موجود در سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵ تعداد ۲۰۲۳۳۶ از جمعیت استان را سنین ۱۵ تا ۲۹ سال تشکیل داده‌اند. طبق فرمول کوکران، حجم نمونه ۳۸۴ نفر تعیین شد.

جدول ۱- حجم نمونه به تفکیک شهرستان‌های استان

Table 1- The sample size by the cities of the province

شهرستان‌ها	حجم جامعه	حجم نمونه بر اس فرمول کوکران
سمنان و مهدی‌شهر و سرخه	۷۳۹۶۴	۱۴۰
شاهرود و میامی	۷۶۹۳۹	۱۴۶
گرمسار و ارادان	۲۳۷۴۴	۴۵
دامغان	۲۷۶۸۹	۵۳
جمع	۲۰۲۳۳۶	۳۸۴

و کمترین شاخص مربوط به جوانانی است که دارای تحصیلات دکتری و بالاتر هستند؛ علاوه بر آن ۵۵/۴۶ درصد از افراد دارای منبع درآمد هستند و ۴۴/۵۴ درصد از آنان منبع درآمدی ندارند. براساس یافته‌های این تحقیق میانگین درآمد ماهانه خانواده‌ها ۷۹۵۱۱۷۴ تومان و میانگین درآمد ماهانه اشخاص ۳۲۳۴۲۸۴ تومان است و باتوجه به اینکه خط فقر ۱۸ میلیون تومان بوده است، بنابراین بیشتر خانواده‌ها و جوانان استان سمنان زیر خط فقر هستند. (جدول ۲)

یافته‌های توصیفی بخش کمی

نتایج حاصل از جامعه آماری نشان داد؛ ۵۰/۵۳ درصد پاسخ‌گویان را زنان و ۴۹/۴۷ درصد را مردان تشکیل داده‌اند که از بین این آمار ۷۳/۱۷ درصد مجرد و ۲۶/۸۳ درصد متأهل هستند. بیشترین فراوانی مربوط به جوانان بین ۲۶-۲۹ سال و کمترین فراوانی مربوط به جوانان بین ۱۵-۱۸ سال است. بیشترین درصد مربوط به جوانان دانشجوی و کمترین درصد مربوط به جوانان دارای شغل به صورت پاره‌وقت است. بیشترین شاخص مربوط به جوانان دارای تحصیلات لیسانس

جدول ۲- مشخصات شرکت‌کنندگان

Table 2- Characteristics of participants

جنسیت	درصد	وضعیت تأهل	درصد	نحوه زندگی	درصد	سن	درصد	شغل	درصد	تحصیلات	درصد	درآمد	درصد
زن	۵۰/۵۳	مجرد	۷۳/۱۷	وابسته	۷۵	۱۵-۱۸	۲۲/۴۰	دانش‌آموز	۱۶/۴۱	زیردیپلم	۱۷/۹۷	دارای درآمد	۵۵/۴۶
مرد	۴۹/۴۷	متاهل	۲۶/۸۳	مستقل	۲۵	۲۲-۱۹	۲۴/۲۲	دانشجو	۲۰/۰۵	دیپلم	۲۳/۱۸	بدون درآمد	۴۴/۵۴
						۲۳-۲۶	۲۶/۳۰	بیکار	۱۱/۲۰	فوق‌دیپلم	۱۲/۵۰		
						۲۶-۲۹	۲۷/۰۸	پاره‌وقت	۸/۰۷	لیسانس	۳۴/۱۱		
								کارمند	۱۵/۸۹	فوق‌لیسانس	۱۱/۴۶		
								آزاد	۱۹/۷۹	دکتری و بالاتر	۰/۷۸		
								سایر	۸/۵۹				

مقایسه سنجش نگرش

باتوجه به جدول ۳، ۴، ۵ و ۶ موضوع مقایسه سنجش نگرش از ۴ مؤلفه و ۴۹ گویه تشکیل شده است:

مؤلفه اول با عنوان عوامل اجتماعی - فرهنگی بوده و خود از ۱۵ گویه که شامل ۸ بازه متوسط، ۴ بازه زیاد و ۳ بازه کم است.

مؤلفه دوم با عنوان عوامل محیطی بوده و خود از ۱۰ گویه که شامل ۴ بازه کم، ۳ بازه متوسط و ۳ بازه زیاد است.

مؤلفه سوم با عنوان عوامل اقتصادی بوده و خود از ۱۲ گویه که شامل ۴ بازه زیاد، ۵ بازه متوسط و ۳ بازه کم است.

مؤلفه چهارم با عنوان عوامل فردی بوده و خود از ۱۲ گویه که شامل ۷ بازه زیاد، ۴ بازه متوسط و ۱ بازه کم است.

یافته‌های پژوهش

باتوجه به اینکه هر گویه مربوط به یکی از سؤالات پرسش‌نامه است، در بخش پیوست‌ها پرسش‌نامه قرار داده شده است.

بررسی عوامل اجتماعی-فرهنگی مؤثر بر کیفیت زندگی

جوانان

نتایج حاصل از نگرش ساکنین در ارتباط با عوامل اجتماعی-فرهنگی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان نشان داد که عوامل اجتماعی-فرهنگی شامل ۱۵ گویه هستند و این گویه‌ها در پنج سطح خیلی کم تا خیلی زیاد طبقه‌بندی شده‌اند. بیشترین گویه مربوط به شاخص اوقات فراغت و کمترین مربوط به شاخص نگاهی ویژه است. (جدول ۳)

جمع‌بندی میانگین نگرش ۱۵ گویه درخصوص عوامل

اجتماعی - فرهنگی

دیدگاه کلی جامعه ۱۵-۲۹ سال درخصوص عوامل اجتماعی - فرهنگی با ۱۵ گویه برابر با ۲/۹۰ است که در بازه متوسط قرار می‌گیرد. باتوجه به بازه مشخص شده میانگین نوع نگرش متوسط رو به پایین است؛ بنابراین، عوامل اجتماعی - فرهنگی در حد متوسط رو به پایین تأثیرگذار هستند.

جدول ۳- بررسی عوامل اجتماعی-فرهنگی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان

Table 3- Socio-cultural factors affecting the quality of life of youth

عوامل اجتماعی فرهنگی	کاملاً مخالفم	مخالفم	متوسط	موافقم	کاملاً موافقم	میانگین نگرش	نوع نگرش
روحیه	۱۲/۸۰	۳۰/۵۰	۱۷/۷۰	۳۳/۳	۵/۷	۲/۸۸	متوسط
استقبال	۷/۳۰	۲۴/۰۰	۲۵/۳۰	۳۹/۱۰	۴/۴۰	۳/۰۹	متوسط
اشتغال	۱۳/۳۰	۳۲/۸۰	۱۸/۰۰	۳۰/۵۰	۵/۵۰	۲/۸۲	متوسط
شرایط محل شهر	۹/۶۰	۳۰/۷۰	۱۴/۶۰	۳۴/۹۰	۱۰/۲۰	۳/۰۵	متوسط
شهر	۱۰/۴۰	۳۵/۲۰	۲۰/۳۰	۳۱/۵۰	۲/۶۰	۲/۸۰	متوسط
جوانان	۱۶/۴۰	۳۶/۲۰	۲۵/۰۰	۱۸/۸۰	۳/۶۰	۲/۵۷	متوسط
اطرافیان	۵/۷۰	۲۰/۳۰	۲۵/۳۰	۳۴/۱۰	۱۴/۶۰	۳/۳۱	متوسط
دوستان	۹/۹	۳۱/۳۰	۱۰/۴۰	۳۷/۲۰	۱۱/۲۰	۳/۰۸	متوسط
بهبود	۷/۳۰	۱۵/۱۰	۲۵/۳۰	۳۹/۶۰	۱۲/۸۰	۳/۳۵	متوسط
ارائه خدمات	۲۶/۸۰	۳۲/۶۰	۲۳/۲۰	۱۳/۸۰	۳/۶۰	۲/۳۴	کم
خون‌گرم	۴/۷۰	۱۱/۵۰	۲۲/۹۰	۴۴/۳۰	۱۶/۷۰	۳/۵۶	زیاد
ناراحت	۱۹/۵۰	۴۵/۸۰	۲۱/۶۰	۱۰/۹۰	۲/۱۰	۲/۳۰	کم
تلاش	۱۸/۸۰	۳۲/۶۰	۲۵/۸۰	۱۹/۳۰	۳/۶۰	۲/۵۶	متوسط
نگاهی ویژه	۲۸/۱۰	۳۷/۰۰	۱۹/۸۰	۱۳/۰۰	۲/۱۰	۲/۲۳	کم
اوقات فراغت	۲/۶۰	۱۵/۱۰	۱۴/۸۰	۵۱/۸۰	۱۵/۶۰	۳/۶۲	زیاد
جمع میانگین نگرش						۲/۹۰	

بررسی عوامل محیطی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان

نتایج حاصل از نگرش ساکنین در ارتباط با عوامل محیطی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان نشان داد که عوامل محیطی شامل ۱۰ گویه هستند و این گویه‌ها در پنج سطح خیلی کم تا خیلی زیاد طبقه‌بندی شده‌اند. بیشترین گویه مربوط به شاخص صاحب‌خانه و کمترین مربوط به شاخص امکانات است. (جدول ۴)

جمع‌بندی میانگین نگرش ۱۰ گویه درخصوص عوامل محیطی

دیدگاه کلی جامعه ۱۵-۲۹ سال درخصوص عوامل محیطی با ۱۰ گویه برابر با ۲/۹۷ است که در بازه متوسط قرار می‌گیرد. باتوجه‌به بازه مشخص‌شده میانگین نوع نگرش متوسط رو به پایین است؛ بنابراین، عوامل محیطی در حد متوسط رو به پایین تأثیرگذار هستند.

جدول ۴- بررسی عوامل محیطی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان

Table 4- Investigation of environmental factors affecting the quality of life of young people

عوامل محیطی	کاملاً مخالفم	مخالفم	متوسط	موافقم	کاملاً موافقم	میانگین نگرش	نوع نگرش
مکان	۳۳/۶۰	۳۷/۰۰	۴/۹۰	۱۷/۷۰	۶/۸۰	۲/۲۷	کم
امکانات	۵۱/۶۰	۳۳/۳۰	۵/۷۰	۶/۸۰	۲/۶۰	۱/۷۵	کم
تفریحی	۲۵/۸۰	۴۲/۷۰	۱۲/۰۰	۱۴/۱۰	۵/۵۰	۲/۳۰	کم
درمانی	۱۴/۶۰	۲۵/۳۰	۱۲/۰۰	۳۵/۹۰	۱۲/۲۰	۳/۰۵	متوسط
صاحب‌خانه	۲/۱۰	۳/۶۰	۸/۳۰	۴۳/۵۰	۴۲/۴۰	۴/۲۰	زیاد
آسایش	۱/۸	۴/۹۰	۱۰/۴۰	۵۴/۲۰	۲۸/۶۰	۴/۰۲	زیاد
زیرساخت‌ها	۴/۴۰	۱۱/۵۰	۱۶/۷۰	۴۵/۸۰	۲۱/۶۰	۳/۶۸	زیاد
مناطق طبیعی	۴/۴۰	۱۶/۴۰	۲۰/۶۰	۴۳/۸۰	۱۴/۸۰	۳/۴۸	متوسط
جاده‌ها	۱۷/۷۰	۳۱/۳۰	۲۱/۱۰	۲۶/۳۰	۳/۶۰	۲/۶۶	متوسط
پیشرفت	۳۱/۳۰	۳۱/۵۰	۱۴/۸۰	۱۸/۰۰	۴/۴۰	۲/۳۲	کم
جمع میانگین نگرش						۲/۹۷	

بررسی عوامل اقتصادی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان

نتایج حاصل از نگرش ساکنین در ارتباط با عوامل اقتصادی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان نشان داد که عوامل اقتصادی شامل ۱۲ گویه هستند و این گویه‌ها در پنج سطح خیلی کم تا خیلی زیاد طبقه‌بندی شده‌اند. بیشترین گویه مربوط به شاخص حقوق و کمترین مربوط به شاخص خوراک است. (جدول ۵)

جمع‌بندی میانگین نگرش ۱۲ گویه درخصوص عوامل اقتصادی

دیدگاه کلی جامعه ۱۵-۲۹ سال درخصوص عوامل اقتصادی با ۱۲ گویه برابر با ۳/۱۹ است که در بازه متوسط قرار می‌گیرد. باتوجه‌به بازه مشخص‌شده میانگین نوع نگرش متوسط رو به بالا است؛ بنابراین، عوامل محیطی در حد متوسط رو به بالا تأثیرگذار هستند.

جدول ۵- بررسی عوامل اقتصادی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان

Table 5- Investigating the economic factors affecting the quality of life of young people

عوامل اقتصادی	کاملاً مخالفم	مخالفم	متوسط	موافقم	کاملاً موافقم	میانگین نگرش	نوع نگرش
تأثیرات مثبت اقتصادی	۶/۸۰	۵/۷۰	۱۹/۸۰	۴۱/۹۰	۲۵/۸۰	۳/۷۴	زیاد
رفع خانواده	۷/۳۰	۱۶/۹۰	۱۳/۳۰	۵۲/۱۰	۱۰/۴۰	۳/۴۱	متوسط
حقوق مشکلات	۸/۳۰	۲۱/۴۰	۱۳/۸۰	۴۵/۳۰	۱۱/۲۰	۳/۲۹	متوسط
وضعیت مالی پول	۴/۹۰	۸/۳۰	۹/۹۰	۴۶/۹۰	۲۹/۹۰	۳/۸۸	زیاد
خانوارها آسیب سرگرمی خوراک	۵/۵۰	۱۸/۰۰	۱۵/۹۰	۴۰/۱۰	۲۰/۶۰	۳/۵۲	زیاد
	۴/۹۰	۲۲/۴۰	۲۲/۱۰	۴۴/۰۰	۶/۵۰	۳/۲۴	متوسط
	۲/۶۰	۱۲/۸۰	۹/۹۰	۵۰/۵۰	۲۴/۲۰	۳/۸۰	زیاد
	۸/۳۰	۱۹/۸۰	۳۷/۸۰	۲۶/۸۰	۷/۳۰	۳/۰۴	متوسط
	۲۷/۶۰	۳۷/۲۰	۱۶/۷۰	۱۴/۸۰	۳/۶۰	۲/۲۹	کم
	۲۸/۱۰	۴۰/۹۰	۱۰/۴۰	۱۵/۶۰	۴/۹۰	۲/۲۸	کم
	۴۵/۳۰	۳۵/۴۰	۹/۱۰	۶/۵۰	۳/۶۰	۱/۸۷	کم
جمع میانگین نگرش						۳/۱۹	

بررسی عوامل فردی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان

نتایج حاصل از نگرش ساکنین در ارتباط با عوامل فردی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان نشان داد که عوامل فردی شامل ۱۲ گویه هستند و این گویه‌ها در پنج سطح خیلی کم تا خیلی زیاد طبقه‌بندی شده‌اند. بیشترین گویه مربوط به شاخص سالم و کمترین مربوط به شاخص نگران است. (جدول ۶)

جمع‌بندی میانگین نگرش ۱۲ گویه درخصوص عوامل فردی

دیدگاه کلی جامعه ۱۵-۲۹ سال درخصوص عوامل فردی با ۱۲ گویه برابر با ۳/۴۵ است که در بازه متوسط قرار می‌گیرد. باتوجه‌به بازه مشخص شده میانگین نوع نگرش متوسط رو به بالا است؛ بنابراین، عوامل فردی در حد متوسط رو به بالا تأثیرگذار است.

جدول ۶- بررسی عوامل فردی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان

Table 6- Investigating individual factors affecting the quality of life of young people

عوامل فردی	کاملاً مخالفم	مخالفم	تا حدودی	موافقم	کاملاً موافقم	میانگین نگرش	نوع نگرش
ارتباط تفریح بیشتر وقت گردشگران نگران جسمانی سالم راضی تصمیم‌گیری کیفیت زندگی مجموع تنهایی	۴/۴۰	۱۲/۰۰	۸/۱۰	۴۶/۱۰	۲۹/۴۰	۳/۸۴	زیاد
	۲/۶۰	۷/۳۰	۷/۳۰	۴۳/۲۰	۳۹/۶۰	۴/۰۹	زیاد
	۷/۳۰	۲۹/۷۰	۱۸/۸۰	۳۶/۲۰	۸/۱۰	۳/۰۸	متوسط
	۴/۹۰	۶/۸۰	۱۸/۰۰	۴۶/۹۰	۲۳/۴۰	۳/۷۷	زیاد
	۳۶/۲۰	۳۸/۳۰	۱۵/۹۰	۶/۳۰	۳/۴۰	۲/۰۲	کم
	۲/۶۰	۵/۷۰	۹/۴۰	۵۲/۶۰	۲۹/۷۰	۴/۰۱	زیاد
	۱/۸۰	۸/۶۰	۱۱/۵۰	۲۹/۲۰	۴۹/۰۰	۴/۱۴	زیاد
	۶/۵۰	۱۷/۴۰	۱۳/۳۰	۴۶/۹۰	۱۵/۹۰	۳/۴۸	متوسط
	۳/۴۰	۱۱/۵۰	۱۲/۲۰	۵۱/۸۰	۲۱/۱۰	۳/۷۵	زیاد
	۹/۴۰	۲۸/۱۰	۲۱/۴۰	۳۳/۱۰	۸/۱۰	۳/۰۲	متوسط
	۵/۷۰	۱۴/۶۰	۱۴/۶۰	۵۲/۳۰	۱۲/۸۰	۳/۵۱	زیاد
	۲۲/۱۰	۳۱/۰۰	۱۱/۵۰	۱۶/۹۰	۱۸/۵۰	۲/۷۸	متوسط
جمع میانگین نگرش						۳/۴۵	

تحلیل عاملی

استخراج عامل‌ها

(سؤال) که وجود داشت، دو مؤلفه تلخیص شد که مؤلفه اول ۸۶/۹۵ درصد واریانس و مؤلفه دوم ۴/۸۰ درصد واریانس را شامل شده است. (جدول ۷)

یکی از اهداف استخراج عامل‌ها کاهش تعداد گویه‌ها به یک یا چند مؤلفه اصلی است. در این تحقیق از بین ۴۹ گویه‌ای

جدول ۷- عامل‌های استخراج شده

Table 7- Extracted factors

مجموع ضرایب عامل‌های چرخش داده نشده (Extraction Sums of Squared Loadings)			مقدار ویژه (Initial Eigenvalues)			مؤلفه‌ها
درصد فراوانی تجمعی (Cumulative%)	درصد واریانس (% Of Variance)	مقدار ویژه (Total)	درصد فراوانی تجمعی (Cumulative%)	درصد واریانس (% Of Variance)	مقدار ویژه (Total)	
۸۶/۹۵۴	۸۶/۹۵۴	۴۲/۶۰۷	۸۶/۹۵۴	۸۶/۹۵۴	۴۲/۶۰۷	۱
۹۱/۷۵۹	۴/۸۰۵	۲/۳۵۵	۹۱/۷۵۹	۴/۸۰۵	۲/۳۵۵	۲

تلخیص مؤلفه‌ها و درصد واریانس آنها

بیشتر بودن این وزن نشان از اهمیت زیاد این مؤلفه و قرار گرفتن تعداد زیادی از گویه‌ها در داخل این مؤلفه است. مؤلفه دوم با عنوان عوامل فردی بر زندگی جوانان ۱۵-۲۹ سال استان سمنان و میزان گردشگر در بین این قشر مؤثر بوده است که با ۴/۸۰ درصد واریانس، واریانس کمتری از مؤلفه اول دارد. مؤلفه اول و دوم در مجموع ۹۱/۷۵ درصد از کل واریانس را به خود اختصاص می‌دهند.

در جدول ۸ مؤلفه‌ها نام‌گذاری شدند و میزان واریانس هر مؤلفه مشخص شد:

مؤلفه اول با عنوان عوامل اقتصادی - فرهنگی تحت تأثیر عوامل محیطی یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان ۱۵-۲۹ سال استان سمنان و میزان گردشگری در بین این قشر از جامعه است که با ۸۶/۹۵ درصد واریانس، واریانس بیشتری را از دیگر مؤلفه‌ها به خود اختصاص داده است که

جدول ۸- مؤلفه‌های مؤثر در رابطه با بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان با تأکید بر بخش گردشگری

Table 8- The effective components in relation to the investigation of the factors affecting the quality of life of the youth of Semnan province with an emphasis on the tourism sector

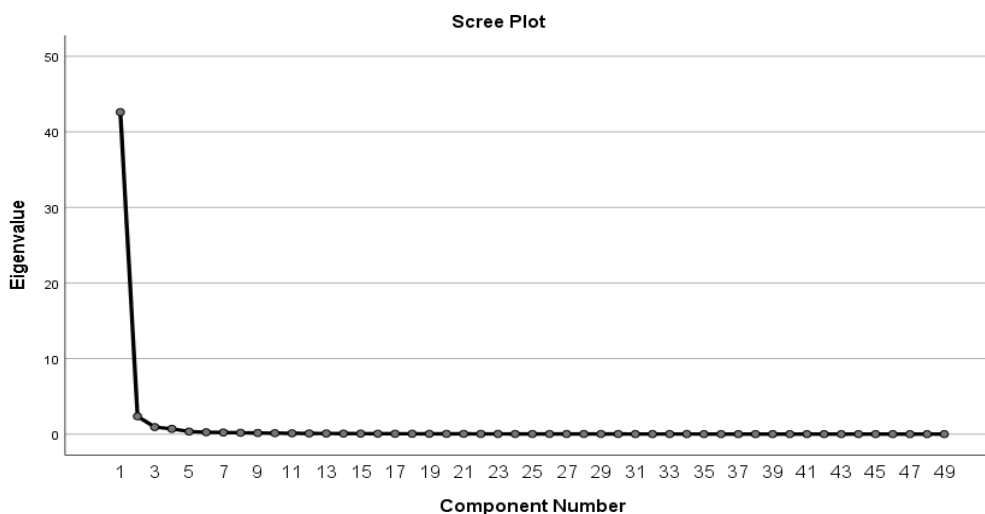
درصد واریانس	نام مؤلفه	ردیف
۸۶/۹۵	عوامل اقتصادی - فرهنگی تحت تأثیر عوامل محیطی یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان ۱۵-۲۹ سال استان سمنان و میزان گردشگری در بین این قشر از جامعه است.	۱
۴/۸۰	عوامل فردی بر زندگی جوانان ۱۵-۲۹ سال استان سمنان و میزان گردشگر در بین این قشر مؤثر بوده است.	۲

این نمودار اثبات می‌کند که دو مؤلفه از این ۴۹ مؤلفه استخراج شده است. (شکل ۱)

نمودار سنگ‌ریزه‌ای^۱

باتوجه به نمودار سنگ‌ریزه‌ای تغییرات محسوس واریانس فقط در دو گویه اول و دوم قابل رؤیت است و در بقیه گویه‌ها کمتر از یک و بسیار ناچیز و قابل چشم‌پوشی است؛ بنابراین،

¹ Scree Plot

شکل ۱- نمودار سنگ‌ریزه‌ای

Fig 1- Scree plot

آزمون فرضیه‌ها

فرضیه اول

فرضیه اول با عنوان «کیفیت زندگی (عینی و ذهنی) جوانان استان سمنان در شرایط مطلوبی قرار دارد» با استفاده از آزمون رگرسیون خطی دو متغیر بررسی شد و باتوجه‌به جدول ۹ میزان آزمون رگرسیون خطی ۴۸/۳۶ درصد شد و از آنجایی‌که میزان آزمون رگرسیون خطی بیشتر از ۵۰ درصد مورد قبول است، بنابراین فرضیه اول رد شده است.

برای دقت بیشتر در صحت‌سنجی فرضیه، آزمون

همبستگی پیرسون استفاده شد. باتوجه‌به جدول ۹ میزان ضریب همبستگی پیرسون ۰/۶۵۹۱ شد و از آنجایی‌که ضریب همبستگی پیرسون بیشتر از ۰/۷ قبول است، بنابراین فرضیه اول تایید نشده است.

در نتیجه فرضیه اول از نظر آزمون رگرسیون خطی و نیز از نظر آزمون همبستگی پیرسون تأیید نشده و رد شده است؛ بنابراین، کیفیت زندگی (عینی و ذهنی) جوانان استان سمنان در شرایط مطلوبی قرار ندارد. (جدول ۹)

جدول ۹- آزمون فرضیه اول

Table 9- The first hypothesis test

ضریب	آزمون
۴۸/۳۶	رگرسیون خطی
۰/۶۵۹۱	همبستگی پیرسون

فرضیه دوم

فرضیه دوم با عنوان «بین شهرستان‌های استان سمنان از نظر کیفیت زندگی جوانان اختلاف معناداری وجود دارد» با استفاده از آزمون رگرسیون خطی دو متغیر بررسی شد.

باتوجه‌به جدول ۱۰ میزان آزمون رگرسیون خطی ۷۴/۶۹ درصد شد و از آنجایی‌که میزان آزمون رگرسیون خطی بیشتر از ۵۰ درصد قبول است، بنابراین فرضیه دوم پذیرفته شده است.

در نتیجه فرضیه دوم از نظر آزمون رگرسیون خطی و نیز از نظر آزمون همبستگی پیرسون تأیید و پذیرفته شده است؛ بنابراین، بین شهرستان‌های استان سمنان از نظر کیفیت زندگی جوانان اختلاف معناداری وجود دارد. (جدول ۱۰)

برای دقت بیشتر در صحت‌سنجی فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. باتوجه به جدول ۱۱ میزان ضریب همبستگی پیرسون $0/8859$ شد و از آنجایی که ضریب همبستگی پیرسون بیشتر از $0/7$ قبول است، بنابراین فرضیه دوم تأیید شده است.

جدول ۱۰- آزمون فرضیه دوم

Table 10- The Second hypothesis test

ضریب	آزمون
۷۴/۶۹	رگرسیون خطی
۰/۸۸۵۹	همبستگی پیرسون

فرضیه سوم

همبستگی پیرسون استفاده شد. باتوجه به جدول ۱۲ میزان ضریب همبستگی پیرسون $0/8142$ شد و از آنجایی که ضریب همبستگی پیرسون بیشتر از $0/7$ قبول است، بنابراین فرضیه سوم تأیید شده است.

در نتیجه فرضیه سوم از نظر آزمون رگرسیون خطی و نیز از نظر آزمون همبستگی پیرسون تأیید و پذیرفته شده است؛ بنابراین، شاخص‌های فرهنگی، بهزیستی فردی و مسکن مهم‌ترین شاخص‌های تأثیرگذار بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان هستند. (جدول ۱۱)

فرضیه سوم با عنوان «شاخص‌های فرهنگی، بهزیستی فردی و مسکن مهم‌ترین شاخص‌های تأثیرگذار بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان باشند» با استفاده از آزمون رگرسیون خطی دو متغیر بررسی شد. باتوجه به جدول ۱۱ میزان آزمون رگرسیون خطی $71/79$ درصد شد و از آنجایی که میزان آزمون رگرسیون خطی بیشتر از 50 درصد قبول است، بنابراین فرضیه سوم پذیرفته شده است. برای دقت بیشتر در صحت‌سنجی فرضیه از آزمون

جدول ۱۱- آزمون فرضیه سوم

Table 11- The Third hypothesis test

ضریب	آزمون
۷۱/۷۹	رگرسیون خطی
۰/۸۱۴۲	همبستگی پیرسون

فرضیه چهارم

50 درصد قبول است، بنابراین فرضیه چهارم پذیرفته شده است. برای دقت بیشتر در صحت‌سنجی فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. باتوجه به جدول ۱۳ میزان ضریب همبستگی پیرسون $0/8856$ شد و از آنجایی که ضریب همبستگی پیرسون بیشتر از $0/7$ قبول است، بنابراین فرضیه چهارم تأیید شده است.

فرضیه چهارم با عنوان «بین افزایش گردشگری و بهبود کیفیت زندگی جوانان استان سمنان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد» با استفاده از آزمون رگرسیون خطی دو متغیر بررسی شد. باتوجه به جدول ۱۲ میزان آزمون رگرسیون خطی $83/31$ درصد شد و از آنجایی که میزان آزمون رگرسیون خطی بیشتر از

جوانان استان سمنان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.
(جدول ۱۲)

در نتیجه فرضیه چهارم از نظر آزمون رگرسیون خطی و نیز از نظر آزمون همبستگی پیرسون تأیید و پذیرفته شده است؛ بنابراین، بین افزایش گردشگری و بهبود کیفیت زندگی

جدول ۱۲- آزمون فرضیه چهارم

Table 12- The fourth hypothesis test

ضریب	آزمون
۸۳/۳۱	رگرسیون خطی
۰/۸۸۵۶	همبستگی پیرسون

بحث و نتیجه

فرضیات نشان داد که کیفیت زندگی جوانان شهرستان‌های استان سمنان با یکدیگر متفاوت است؛ اما در مجموع کیفیت زندگی عینی و ذهنی جوانان استان سمنان در شرایط مطلوبی قرار ندارد که نتایج این فرضیه با تحقیقات شاهین (۱۴۰۰) در خمینی‌شهر، قلی‌مطلق و همکاران (۱۴۰۰) در قزوین و پاکرو و درسرخوان (۱۴۰۳) در مناطق اسکان غیررسمی کلان‌شهر تبریز همسو و هم‌راستا بوده است و بدین نتیجه دست یافتند که کیفیت زندگی در این مناطق در سطح پایین و نامطلوبی قرار دارد. در مقابل، نتایج تحقیقات حضرتی و همکاران (۱۴۰۲) در کلان‌شهر تبریز نشان داد که محدوده مطالعه شده سطح مناسبی از کیفیت زندگی را دارا است. از طرفی یکی دیگر از نتایج آزمون فرضیات بیانگر این بود که شاخص‌های فرهنگی، بهزیستی فردی و مسکن از جمله مهم‌ترین شاخص‌های تأثیرگذار بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان بوده است. در پژوهش گاتام و بالا (2024) کیفیت زندگی ساکنان به طور درخور توجهی تحت تأثیر توانمندسازی سیاسی است. سی و همکاران (2024) معتقدند که جنبه‌های اجتماعی تأثیر مثبت مستقیمی بر کیفیت زندگی دارد. توارونویچینه و همکاران (2022) نشان دادند که مهم‌ترین عامل برای درک مثبت از کیفیت زندگی، محیط اجتماعی و به‌ویژه روابط خانوادگی و سلامت است. پژوهش‌های لی و همکاران (2022) نشانگر تأثیر مثبت افزایش جمعیت بر کیفیت زندگی ساکنان است. تحقیقات وانگ و همکاران

هدف اصلی پژوهش حاضر، بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان استان سمنان با تأکید بر بخش گردشگری است. برای نیل به این هدف ابتدا به دیدگاه‌ها و نظریات مطرح شده در این زمینه پرداخته شد؛ سپس با استفاده از پرسش‌نامه از ۳۸۴ نفر از جوانان استان سمنان در بازه سنی ۲۹-۱۵ سال، داده‌های لازم جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل شد. در این پژوهش چهار عامل اثرگذار بر کیفیت زندگی بررسی شد که شامل عوامل اجتماعی-فرهنگی با ۱۵ گویه، عوامل محیطی با ۱۰ گویه، عوامل اقتصادی با ۱۲ گویه و عوامل فردی با ۱۲ گویه است و با استفاده از تحلیل عاملی یک عامل واحد استخراج شد که بیشترین تأثیر را در کیفیت زندگی جوانان استان سمنان دارد؛ بنابراین، بررسی‌های حاصل از این مطالعه نشان داد که عوامل اقتصادی - فرهنگی تحت تأثیر عوامل محیطی یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان ۲۹-۱۵ سال استان سمنان و میزان گردشگری در بین این قشر از جامعه است. پس از آن، بررسی و تحلیل فرضیات موجود در تحقیق نمایانگر نارضایتی جوانان استان سمنان از کیفیت زندگی خود، تفاوت کیفیت زندگی جوانان شهرستان‌های استان سمنان با یکدیگر، تأثیرگذاری شاخص‌های فرهنگی، بهزیستی فردی و مسکن بر کیفیت زندگی و تأثیر مثبت افزایش گردشگری بر بهبود کیفیت زندگی جوانان استان سمنان است؛ بنابراین، نتایج آزمون

- سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های خود را در این راستا؛
- ۵- برقراری کلاس‌های آموزشی، توجه به اهمیت تدریس این رشته در دانشگاه و داشتن کلاس‌های عملی در کنار تئوری؛
- ۶- استخدام افراد آگاه و تحصیل‌کرده در این رشته در بخش‌های مختلف مانند اداره میراث فرهنگی و موزه‌ها، تربیت افرادی باتجربه و کاردان در این زمینه؛
- ۷- کمک و تلاش برای فرهنگ‌سازی بین افراد جامعه مخصوصاً قدیمی‌ترها در راستای پذیرش گردشگران و نحوه برخورد با آنان؛
- ۸- افزایش تبلیغات از طریق تلویزیون، رادیو و آژانس‌های هواپیمایی؛
- ۹- آگاه کردن افراد بومی و گردشگران دیگر از جاذبه‌های استان سمنان.

منابع فارسی

- بیات، الف، عنذلیب، ع. و احمدی، ف. (۱۴۰۳). بررسی تأثیر توسعه گردشگری شهری بر ارتقای کیفیت زندگی ساکنان محدوده حصار ناصری شهر تهران. علوم و تکنولوژی محیط‌زیست، ۲۶(۴)، ۱۹-۳۷.
- <https://sanad.iau.ir/fa/Journal/jest/Article/836780>
- پاکرو، ن. و درسخوان، ر. (۱۴۰۳). سنجش عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی در مناطق اسکان غیررسمی کلان‌شهر تبریز. تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی، ۲۴(۷۳)، ۴۳۵-۴۱۹.
- <http://dorl.net/dor/20.1001.1.22287736.1300.0.0.128.1>
- جمالی‌نسب، ن.، نوذری، ط. و نوذری، ف. (۱۴۰۲). اوقات فراغت و تأثیر آن بر کیفیت زندگی جوانان. سومین کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت، ۱۵ مهر ۱۴۰۲، میناب.
- <https://civilica.com/doc/1844699>
- حضرتی، م. ح.، احمدزاده، ح. و پناهی، ع. (۱۴۰۲). ارزیابی فضایی اثرات توسعه گردشگری بر کیفیت زندگی شهروندان در کلان‌شهر تبریز. گردشگری شهری، ۱۰(۲)،

(2022) نشان داد که وجود عدالت بر کیفیت زندگی تأثیر مثبت دارد. پاکرو و درسخوان (۱۴۰۳) در راستای تحقیق خود نشان دادند که بعد اقتصادی بیشترین تأثیر را بر کیفیت زندگی ساکنان دارد. طبق تحقیقات ژیانپور و همکاران (۱۴۰۲) مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار در کیفیت زندگی ساکنان به ترتیب: شغل و درآمد، مسکن، سلامت و بهداشت، ایمنی و امنیت و کیفیت آب‌وهوا است. قبری و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیقات خود نشان دادند که شاخص دسترسی به خدمات، بیشترین تأثیر را در بررسی کیفیت زندگی دارد. یکی دیگر از نتایج آزمون فرضیات نشان داد که بین افزایش گردشگری و بهبود کیفیت زندگی جوانان استان سمنان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد؛ بنابراین، افزایش گردشگری منجر به ارتقای کیفیت زندگی جوانان استان سمنان می‌شود و در نهایت بر بهبود روحیه آنان تأثیرگذار است که نتایج این تحقیق با پژوهش‌های یاوسارپونگ و همکاران (2020)، بیات و همکاران (۱۴۰۳)، حضرتی و همکاران (۱۴۰۲) و منظم اسماعیل‌پور (۱۴۰۰) همسو و هم‌راستا است و همگی معتقدند که گردشگری و توسعه آن در کیفیت زندگی تأثیر مثبت و معناداری دارد. در راستای نتایج این پژوهش، پیشنهادات زیر ارائه شده است:

- ۱- نگاه ویژه‌تر مسئولان به جوانان و شرایط زندگی آنها با انجام فعالیت‌هایی مانند افزایش اشتغال با پرداخت حقوق مناسب، ایجاد امکانات و فضاهای تفریحی برای رشد و ارتقای جوانان، بهبود کیفیت امکانات و فضاهای تفریحی موجود؛
- ۲- تلاش مسئولان برای افزایش مکان‌های تفریحی و سرگرمی، ترمیم موزه‌ها، ابنیه تاریخی و بهبود کیفیت زیرساخت‌های شهری مانند جاده‌ها و پل‌ها؛
- ۳- بازرسی و توجه به اقامتگاه‌ها و هتل‌های موجود در هر شهرستان؛
- ۴- توجه به اهمیت حضور گردشگران و نیاز جوانان به داشتن فضاهای مناسب برای اوقات فراغت و اعمال

- قلی مطلق، م. و درویشی، ف. (۱۴۰۰). سنجش کیفیت زندگی شهری با الگوبرداری از شاخص‌های بارومتر اروپایی (مطالعه موردی: شهر قزوین). *پژوهش‌های جغرافیای انسانی*، ۵۳(۲)، ۵۷۹-۵۹۷.
<https://doi.org/10.22059/jhgr.2020.289797.1008013>
- قنبری، ا.، کریم‌زاده، ص. و ترانه، ص. (۱۴۰۱). بررسی کیفیت زندگی شهری با استفاده از سنجش از دور و GIS- مطالعه موردی: مناطق ۱ و ۲ شهر زاهدان. *اطلاعات جغرافیایی (سپهر)*، ۳۱(۱۲۱)، ۹۳-۱۱۰.
<https://doi.org/10.22131/sepehr.2022.252771>
- منظم اسماعیل‌پور، ع. (۱۴۰۰). تأثیر گردشگری بر کیفیت زندگی روستاهای سواحل دریای عمان. *تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی*، ۲۱(۶۳)، ۳۸۱-۴۰۱.
<http://jgs.khu.ac.ir/article-1-3887-fa.html>
- نجم‌زاده، م. و نعمت‌اللهی، م. (۱۳۹۷). الگوی ساختاری عوامل مؤثر بر درک ساکنان بومی نسبت به حمایت از توسعه پایدار گردشگری در مجموعه تخت جمشید. *جامعه‌شناسی کاربردی*، ۲۹(۱)، ۴۱-۶۲.
<https://doi.org/10.22108/jas.2017.98649>
- References**
- Bayat, A., Andalib, A., & Ahmadi, F. (2024). Investigating the effects of tourism planning development on improving the quality of life residents in the Naseri fence of Tehran. *The Journal of Environmental Sciences and Technology*, 26(4), 19-37. [In Persian].
<https://sanad.iau.ir/fa/Journal/jest/Article/836780>
- Das, D. (2008). Urban quality of life: A case study of Guwahati. *The Journal of Social Indicators Research*, 88(2), 297-310.
<http://dx.doi.org/10.1007/s11205-007-9191-6>
- Divsalar, A., Naghavi, M., & Paydar, A. (2013). Quality of life assessment (QLA) in socially rural areas with analogous and scrutiny using similarity to ideal solution (TOPSIS), Technique (TEV). Case study: Dehestan Miankaleh Behshahr. *Quarterly Journal of Human Geography*, 4(4), 51-66. [In Persian].
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.66972251.1391.4.4.4.6>
- Gautam, V., & Bhalla, S. (2024). Exploring the relationships among tourism involvement, residents' empowerment, quality of life and their support for sustainable tourism development. *The Journal of Cleaner Production*, 434, 139770.
<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2023.139770>
- دیوسالار، ا.، نقوی، م. ر. و پایدار، ا. (۱۳۹۱). سنجش کیفیت زندگی روستایی از بعد اجتماعی با بهره‌گیری و مقایسه از مدل‌های تشابه به حل ایدئال (TOPSIS) و تکنیک بردار ویژه (TEV) مطالعه موردی: دهستان میانکاله بهشهر. *نگرش‌های نو در جغرافیای انسانی*، ۴(۴)، ۵۱-۶۶.
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.66972251.1391.4.4.4.6>
- زبردست، الف. و بنی‌عامریان، م. (۱۳۸۸). بررسی ارتباط بین شاخص‌های عینی و ذهنی بعد-خدمات عمومی کیفیت زندگی شهری در شهر جدید هشتگرد. *نامه معماری و شهرسازی*، ۲(۳)، ۵-۲۲.
<https://doi.org/10.30480/aup.2010.197>
- ژیانپور، م.، خادم‌القرائی، م.، ناجی اصفهانی، ز. و جلالی، م. (۱۴۰۲). کیفیت زندگی شهری در شهر اصفهان: اولویت‌ها و مضامین بر سازنده. *جامعه‌شناسی کاربردی*، ۲۴(۲)، ۴۴-۲۷.
<https://doi.org/10.22108/jas.2023.135391.2333>
- شاهین، س. (۱۴۰۰). ارزیابی سطح کیفیت زندگی شهری (مورد مطالعه: شهرک نظریه خمینی شهر). *جغرافیا و مطالعات محیطی*، ۱۰(۴۰)، ۱۰۱-۱۲۲.
<https://sanad.iau.ir/Journal/ges/Article/979054>
- صانعی، ص. (۱۳۹۳). کیفیت زندگی، ابعاد و رویکردها. *دومین کنفرانس ملی جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی*، ۲۵ دی ۱۳۹۳، تهران.
<https://civilica.com/doc/348859>
- قائدی، ع. (۱۳۹۴). *بررسی عوامل اقتصادی- اجتماعی مؤثر بر کیفیت زندگی جوانان بومی ساکنان منطقه پارس جنوبی* [پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام‌نور]. گنج.
<https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/deb6d6f64c2e5284da9f6ed30794b962>
- قدمی، م.، علی‌قلی‌زاده فیروزجایی، ن. و رمضان‌زاده لسبویی، م. (۱۳۸۹). بررسی نقش گردشگری در تغییرات کیفیت زندگی مقصد (نمونه مورد مطالعه: دهستان کلارآباد، شهرستان تنکابن، مازندران). *مطالعات اجتماعی ایران*، ۴(۳)، ۱۱۳-۱۰۱.
<https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.20083653.1389.4.3.8.0>

- <https://doi.org/10.22108/jas.2017.98649>
- Pakru, N., & Darskhan, R. (2024). Measurement of the factors affecting the quality of life in the informal settlements areas of Tabriz Metropolis. *The Journal of Applied Researches in Geographical Sciences*, 24(73), 419-435. [In Persian]. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.22287736.1300.0.0.128.1>
- Qaedi, A. (2015). *Study of socio-economic factors affecting the quality of life of indigenous youth living in the South Pars region* [Master's thesis, Payam Noor University]. Ganj. [In Persian]. <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/deb6d6f64c2e5284da9f6ed30794b962>
- Ramkissoon, H. (2020). Perceived social impacts of tourism and quality-of life: A new conceptual model. *The Journal of Sustainable Tourism*, 31(2), 442-459. <https://doi.org/10.1080/09669582.2020.1858091>
- Sanei, S. (2015). *Quality of life, dimensions and approaches*. 2nd International Conference on Psychology Behavioral Sciences. <https://civilica.com/doc/348859> [In Persian].
- Shahin, S. (2021). Assessing the urban quality of life (Case Study: Manzarie town of Khomeinishahr). *The Journal of Geography and Environmental Studies*, 10(40), 101-122. [In Persian]. <https://sanad.iau.ir/Journal/ges/Article/979054>
- Si, Y., Chen, M., Zhang, M., & Xiao, H. (2024). Therapeutic landscapes and tourists' perceived quality of life. *The Journal of Destination Marketing & Management*, 33, 100918. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jdmm.2024.100918>
- Tvaronavičienė, M., Mazur, N., Mishchuk, N., & Bilan, Y. (2022). Quality of life of the youth: Assessment methodology development and empirical study in human capital management. *The Journal of Economic Research-Ekonomiska Istraživanja*, 35(1), 1088-1105. <http://dx.doi.org/10.1080/1331677X.2021.1956361>
- Wang, S., Berbekova, A., & Uysal, M. (2022). Pursuing justice and quality of life: Supporting tourism. *The Journal of Tourism Management*, 89, 104446. <http://dx.doi.org/10.1016/j.tourman.2021.104446>
- Wang, S. (2019). Analysis of young tourists' life satisfaction domains and determinants of overall life satisfaction. *The Journal of Tourism Today*, 18, 7-22. <https://hdl.handle.net/1805/24184>
- World Health Organization. (1994). <https://www.who.int/>
- Yang, E., Kim, J., Gibson, H. J., & Thapa, B. (2024). The impact of resilience on community variations in the relationships between tourism and quality of life. *The Journal of Destination Marketing & Management*, 33, 100928. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jdmm.2024.100928>
- Yaw Sarpong, S., Bein, M. A., Gyamfi, B. A., & Sarkodie, S. A. (2020). The impact of tourism arrivals, tourism receipts and renewable energy
- Ghadami, M., Aligholizadeh, F. N., & Ramezanzadeh, L. M. (2017). Investigating the role of tourism in changes in the quality of life of destinations (Case study: Kalarabad rural district, Tonekabon County, Mazandaran). *The Journal of Iranian Social Studies*, 4(3), 101-113. [In Persian]. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.20083653.1389.4.3.8.0>
- Ghanbari, A., Karimzadeh, S., & Taraneh, S. (2022). Evaluating the quality of urban life using remote sensing and GIS - Case study: District number 1 and 2 of Zahedan. *Scientific-Research Quarterly of Geographical Data (Sepehr)*, 31(121), 93-110. [In Persian]. <https://doi.org/10.22131/sepehr.2022.252771>
- Gholimotlagh, M., & Darvishi, F. (2021). Urban quality of life survey by localizing eurobarometer indexes (Case study: the city of Qazvin). *Human Geography Research Quarterly*, 53(2), 579-597. [In Persian]. <https://doi.org/10.22059/jhgr.2020.289797.1008013>
- Hazrati, M. H., Ahmadzadeh, H., & Panahi, A. (2023). Spatial evaluation of the effects of tourism development on the quality of life of citizens in Tabriz metropolis. *The Journal of Urban Tourism*, 10(2), 19-35. [In Persian]. <https://doi.org/10.22059/jut.2023.355454.1113>
- Jamalinasab, N., Nozari, T., & Nozari, F. (2023). *Leisure time and its impact on the quality of life of young people*. The third national conference of applied studies in education processes. [In Persian]. <https://civilica.com/doc/1844699>
- Li, J., Ridderstaat, J., & Yost, E. (2022). Tourism development and quality of life interdependence with evolving age-cohort-based population. *The Journal of Tourism Management*, 93, 104621. <http://dx.doi.org/10.1016/j.tourman.2022.104621>
- Magno, F., & Dossena, G. (2020). Pride of being part of a host community? Medium-term effects of mega-events on citizen quality of life: The case of the World Expo 2015 in Milan. *The Journal of Destination Marketing & Management*, 15, 100410. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jdmm.2020.100410>
- Manzamismailpor, A. (2021). Tourism impact on quality of life in villages off the coast of Oman. *The Journal of Applied Researches in Geographical Sciences*, 21(63), 381-401. [In Persian]. <http://dx.doi.org/10.52547/jgs.21.63.381>
- Munanura, I. E., & Kline, J. D. (2022). Residents' support for tourism: The role of tourism impact attitudes, forest value orientations, and quality of life in Oregon, United States. *The Journal of Tourism Planning and Development*, 20(4), 566-582. <http://dx.doi.org/10.1080/21568316.2021.2012713>
- Najjarzadeh, M., & Nematollahi, M. (2018). Structural modeling of factors influencing local residents' perception towards supporting sustainable tourism development in Persepolis. *The Journal of Applied Sociology*, 29(1), 41-62. [In Persian].

- of Architecture and Urban Planning*, 2(3), 5-22. [In Persian]. <https://doi.org/10.30480/aup.2010.197>
- Zhianpour, M., Khademolfogharæ, M., Najiisfahani, Z., & Jalali, M. (2023). Urban quality of life in Isfahan: Priorities and constructive themes. *The Journal of Applied Sociology*, 34(2), 27-44. [In Persian]. <https://doi.org/10.22108/jas.2023.135391.2333>
- consumption on quality of life: A panel study of Southern African region. *The Journal of Heliyon*, 6(11): e05351. <http://dx.doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05351>
- Zebardast, E., & Baniamerian, M. (2009). Investigating the relationship between objective and subjective indicators of public-services domain of urban quality of life in Hashtgerd new town. *The Journal*

پیوست‌ها

پرسش‌نامه

کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالقم	کاملاً مخالفم
عوامل اجتماعی-فرهنگی				
۱. مردم شهر من روحیه‌ای شاد دارند و به تفریح خود بسیار اهمیت می‌دهند.				
۲. در شهر من از حضور گردشگران استقبال زیادی می‌شود.				
۳. در شهر من شرایط مناسبی برای اشتغال وجود دارد.				
۴. من از شرایط محل زندگی خود رضایت کافی دارم.				
۵. بیشتر مردم شهر من از کیفیت زندگی خوبی برخوردار هستند.				
۶. در شهر من جوانان ارزش زیادی دارند.				
۷. اطرافیان شما و آداب‌ورسوم آنان مهم‌ترین عامل در پیشرفت یا پسرفت کیفیت زندگی شما هستند.				
۸. دوستان من تأثیر زیادی در انتخاب‌های من دارند.				
۹. گردشگری را یکی از مؤثرترین عوامل در بهبود کیفیت زندگی خود می‌دانم.				
۱۰. از نظر من بیشترین نگرانی مسئولان شهر من (شورای شهر) در برنامه‌ریزی‌ها، ارائه خدمات و کیفیت زندگی افراد است.				
۱۱. مردم شهر من بیشتر افرادی خون‌گرم و مهمان‌نواز هستند.				
۱۲. حضور گردشگران در شهر من، بیشتر افراد را ناراحت و نگران می‌کند.				
۱۳. در مجموع تلاش مسئولان (شورای شهر) برای بهتر شدن زندگی افراد در سطح خوبی قرار دارد.				
۱۴. مسئولان شهر من (شورای شهر) به کیفیت زندگی جوانان شهر خود نگاهی ویژه دارند.				
۱۵. من در خانواده‌ای رشد کرده‌ام که بسیار به اوقات فراغت اهمیت می‌دهند.				
عوامل محیطی				
۱. در شهر من مکان‌های زیادی برای تفریح و سرگرمی وجود دارد.				
۲. به دلیل نبودن امکانات اولیه در منزل (وسایل گرمایشی و سرمایشی و...) دچار مشکلات روحی شده‌ام.				
۳. در شهر من کیفیت امکانات تفریحی در سطح خوبی قرار دارد.				
۴. در شهر من دسترسی به خدمات بهداشتی و درمانی (بیمارستان‌ها) در وضعیت خوبی قرار دارد.				
۵. صاحب‌خانه بودن در کیفیت زندگی افراد بسیار مؤثر است.				
۶. منزل ما امکانات اولیه برای ایجاد آسایش و آرامش را دارد.				
۷. حضور گردشگران تا حد زیادی بر امکانات (مکان‌های تفریحی) و زیرساخت‌ها (جاده‌ها) اثرگذار است.				
۸. وجود مناطق طبیعی و تفریحگاه‌ها مؤثرترین عامل در کیفیت زندگی من است.				
۹. از امکانات (مکان‌های تفریحی، رستوران‌ها و...) و زیرساخت‌های (جاده‌ها، پل و...) شهر خود تا حد زیادی رضایت دارم.				
۱۰. در شهر من امکانات و فضاهای تفریحی برای رشد و پیشرفت جوانان بین ۱۵ تا ۲۹ سال وجود دارد.				
عوامل اقتصادی				
۱. حضور گردشگران در مجموع تأثیرات مثبت و خوبی بر میزان حقوق دریافتی و درآمد افراد محلی و جامع میزبان دارد.				

کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالقم	کاملاً مخالفم
				۲. بیشتر مردم شهر من وضعیت اقتصادی نسبتاً خوبی دارند.
				۳. در مجموع برای رفع نیازهای خود شرایط مالی لازم را دارم.
				۴. در خانواده من بخشی از درآمد ماهانه صرف گذراندن اوقات فراغت می‌شود.
				۵. بین حقوق دریافتی و میزان تفریح و سرگرمی افراد رابطه مستقیم وجود دارد.
				۶. مشکلات مالی من از مهم‌ترین عواملی است که گردشگری نمی‌کنم.
				۷. خانواده من در وضعیت مالی و اقتصادی خوبی قرار دارد.
				۸. پول و مسائل مالی بیشترین تأثیر را در کیفیت زندگی من دارند.
				۹. در شهر من تأثیرات گردشگری بر وضعیت مالی و اقتصادی خانوارها کاملاً قابل مشاهده است.
				۱۰. وضعیت بد مالی من و خانواده‌ام از لحاظ روحی به من آسیب زده است.
				۱۱. به دلیل شرایط مالی بد خانواده‌ام، تفریح و سرگرمی نداریم.
				۱۲. خانواده من توانایی برطرف کردن نیازهای اولیه زندگی (خوراک، پوشاک) را ندارند.
				عوامل فردی
				۱. من به راحتی با اطرافیان ارتباط برقرار می‌کنم.
				۲. من اهل تفریح و سرگرمی هستم.
				۳. ترجیح می‌دهم بیشتر وقت خود را برای کار بگذرانم.
				۴. من از ورود گردشگران به شهر خود استقبال زیادی می‌کنم.
				۵. افزایش ورود گردشگران، من را ناراحت و نگران می‌کند.
				۶. من در وضعیت سلامت جسمانی مطلوبی قرار دارم.
				۷. من در وضعیت روحی و روانی سالمی قرار دارم.
				۸. کیفیت زندگی من از لحاظ روحی و روانی من را راضی می‌کند.
				۹. من توانایی تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی برای زندگی خود را به طور کامل دارم.
				۱۰. کیفیت زندگی من تا حد بسیار زیادی همان چیزی است که می‌خواستم داشته باشم.
				۱۱. در مجموع کیفیت زندگی خود را مثبت ارزیابی می‌کنم.
				۱۲. من تنهایی را بیشتر از بودن با اطرافیان دوست دارم.